

melyikéből római terra sigillata tálak töredékei is felszínre kerültek. Utóbbiak – meghatározásukat követően – a telep korhatározásában alapvető fontosságúak lehetnek.

A leletek a KÖSZ szegedi regionális irodájában történő elsődleges feldolgozásukat követően a kecskeméti Katona József Múzeumba kerülnek végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Benedek András, Nagy Norbert, Takács Gábor technikusok.

PÓPITY DÁNIEL

232. Jánoshalma, Faddi-dűlő II.

(KÖH 69437)

(Bács-Kiskun megye) I

A lelőhely (HT-35) Jánoshalma belterületétől DK-re, a mélykúti határ közelében, egy környezetéből sziget-szerűen kiemelkedő domb tetején fekszik. A Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat munkatársai a Horvát Tranzit gázszállító vezeték nyomvonalán 2009. augusztus 27–28-án, a lelőhely K-i szélénél, mintegy 100 m hosszán és 5 m szélességben végeztek megelőző feltárást.

A sárga, homokos altalajon – mely a lelőhelyen mélyített geológiai szondánk alapján ezen a területen mintegy 200 cm vastag – 3 objektum feltárását azonosítottuk a nyelés alkalmával. Mindhárom objektum É–D irányú, ívelt szűkülő falú, ívelt aljú, lelet nélküli, ismeretlen korú árok.

Munkatársak: Bottyán Katinka, Császi Dávid, Molnár Zsolt technikusok.

GULYÁS GYÖNGYI

233. Jánoshalma, Gyékényes-dűlő, gázelosztó-állomás

(KÖH 69439)

(Bács-Kiskun megye) Á

A Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat munkatársai a Horvát Tranzit gázszállító vezeték építése kapcsán 2009. október 28. és november 26. között, 689 m²-nyi területen megelőző feltárást végeztek a Jánoshalma belterületétől DK-re, a mélykúti határ közvetlen közelében húzódó kisebb földhátan fekvő lelőhelyen (HT-36).

A lelőhelyen 44 régészeti jelenséget figyeltünk meg, amelyhez végül 16 objektumot rendeltünk; ezek mindegyike egy késő Árpád-kori (12–13. sz.) településhez tartozott. A feltárást során 7 árokrészlet, 6 gödör, 2 külső kemence és 3 épületmaradvány került elő.

Az egykori tanyaszerű települést szögletes alakú, kettős árokrendszer keríthette. A két szélső árokrészlet között 71 m volt a távolság. A köztes szakaszban találtuk a telep összes megismert objektumát, amelyeknél több esetben szuperpozíciót figyeltünk meg. Egy felhagyott épületből például külső kemencét alakítottak ki, míg egy másik kemencés, padlóval rendelkező házban megújítás nyomát találtuk. Utóbbi esetben az ágasfás-szelemen szerkezetű ház É-i, rövidebb oldalát 0,5 m-rel tolták el

É felé. Ennek során az első ház sarokba vájt kemencéjét elbontották, majd egy új kemencét alakítottak ki szint-úgy a sarokban. Sajnos az épületet nem tudtuk teljesen feltárni, de annyit megállapítottunk, hogy azt végül felhagyták, süppedékét egy letaposott, a második építési fázishoz tartozó kemence elé is behúzódó járósínt alapján tovább használták.

A településen egy másik nagyméretű épületrészlet is napvilágot látott, amelynek padlóját mélyen az altalajba ásták. Ebben az objektumban egy sarokba épített kemence omladékán túl alapárkokat is találtunk, amelyek a fal mellett húzódtak részben a hosszanti, részben a rövidebb oldal mentén. A jelenségek talán a házat kibélelő boronafal alapárkai lehettek. A D-i oldalon kibontottuk az épület lépcsős bejáratát is; itt egy ló csontvázának részlete került elő. A házban talált cölöphelyek pozíciója alapján olyan tetőszerkezetet képzelünk el, amelynek gerince nem az épület középtengelye felett húzódott, hanem eltolva, a Ny-i oldalfal síkja fölött.

A feltárt 6 gödör sekélyen mélyült az altalajba, öblös, méhkasos és szögletes formájú egyaránt akadt közöttük. A teleprészlet 2 külső kemencéjének munkagödörét korábbi objektumok beásásainak felhasználásával alakították ki. Az egyik előtérgödör a telep kerítőárkának bővítésével hozták létre, míg egy másik, hosszú életű kemence tűztere egy felhagyott ház D-i oldalából nyúlt ki. A dokumentált jelenségek alapján a telep huzamosabb ideig fennállhatott, miközben a kerítőárok vonalát a különféle objektumokkal nem lépték túl.

A meglehetősen szegényes leletanyagban dominálnak a cserépbográcsokhoz tartozó töredékek, melyek között gyakori a késői típusú, síkozott peremforma. A fazéktöredékek száma alacsonyabb, közülük több vonaldíszes oldal emelhető ki, amely nem mond ellent a telep 12–13. századra való datálásának. A feltárást eredményei alapján az Árpád-kori telep a gázelosztó állomás, valamint a fentebb említett földhát által közrezárt területre lokalizálható, É-i, valamint D-i kiterjedése bizonytalan.

A leletek a KÖSZ szegedi regionális irodájában történő elsődleges feldolgozásukat követően a kecskeméti Katona József Múzeumba kerülnek végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Benedek András, Nagy Norbert, Takács Gábor technikusok.

PÓPITY DÁNIEL

234. Jánoshalma, Hergyevicza, Madarásztanyától ÉK-re

(KÖH 69443)

(Bács-Kiskun megye) Á

A Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat munkatársai a Horvát Tranzit gázszállító vezeték építése kapcsán 2009. szeptember 2. és október 6. között több ütemben, összesen 701 m²-nyi felületen végeztek megelőző feltárást a Jánoshalma DNY-i határában, a tataházi dűlőúttól